

Metafory polityki
Problematyka konwersatorium OGUN

Semestr letni 2022/2023

Prowadzący: dr Bohdan Kaczmarek, Katedra Teorii Polityki i Myśli Politycznej WNPiSM UW, e-mail b.kaczmarek@uw.edu.pl, www.teoriapolityki.com, dyżur poniedziałek, godz. 11.15 – 12.45, p.208, Nowy Świat 67

Cele: Zaznajomienie z metodą metafor zastosowaną do badania polityki i politycznego charakteru różnych sfer życia społecznego, ukazanie wielości interpretacji polityki, pokazanie wzajemnych związków oraz inspiracji pomiędzy nimi, interdyscyplinarnego charakteru teoretycznej refleksji nad polityką. Zwrócenie uwagi na wyjaśnienia istoty polityki alternatywne w stosunku do tradycyjnego paradygmatu redukującego istotę polityki do problemu władzy. Kształtowanie umiejętności samodzielnego myślenia i wyobraźni teoretycznej uczestników zajęć.

Podstawowe metody: konwersatorium z elementami wykładu, dyskusja w oparciu o przeczytaną literaturę, referaty lub prace pisemne,

Sposób zaliczenia: zaliczenie na ocenę na podstawie aktywności i referatu lub pracy pisemnej

Zarys programu /przykładowe tematy/:

1. Status poznawczy metafor. Metafory a modele i paradygmaty w badaniu polityki. Metoda metafor w badaniach istoty oraz wybranych aspektów polityki. Metafory polityki jako narzędzie wyjaśniania z pozoru niepolitycznych zjawisk życia społecznego
2. Polityka a władza. Kryzys paradygmatu? Polityka jako problem władzy
3. Polityka jako mechanizm samoregulacji systemów społecznych, proces organizacji życia społecznego
4. Polityka jako proces artykulacji interesów
5. Polityka jako skoncentrowany wyraz ekonomiki, problem nie tyle władzy, co własności i narzędzie oligarchizacji
6. Polityka jako walka klas
7. Liberalizacja jako polityka
8. Polityka jako inżynieria społeczna i obiektywizacja czynnika subiektywnego w procesie historycznym
9. Polityka jako ustanawianie tożsamości wspólnoty
10. Polityka jako proces rywalizacji i współpracy elit
11. Polityka jako więzki transakcyjne
12. Polityka jako narzędzie dominacji i ujarzmienie człowieka
13. Polityka jako alienacja
14. Polityka jako fałszywa świadomość i instytucjonalizacja idei
15. Polityka jako problem zaufania i wiarygodności
16. Polityka jako marketing
17. Polityka jako biznes
18. Polityka jako manipulacja
19. Polityka jako rynek, rynek jako polityka
20. Polityka jako teatr i igrzyska
21. Polityka jako dyskurs i dziedzina władzy sądenia
22. Polityka jako cnota
23. Polityka jako patologia życia społecznego i przestępczość zorganizowana
24. Postkomunizm jako polityka
25. Globalizacja jako polityka, polityka jako globalizacja
26. Polityka jako wojna, wojna jako polityka
27. Zarządzanie jako polityka.
28. Polityka jako terroryzm
29. Polityka jako zaproszenie do przemocy
30. Polityka jako uzależnienie
31. Kapitalizm jako polityka
32. Polityka jako postpolityka
33. Polityka jako "męskie spojrzenie"
34. Polityka jako wyraz woli publiczności
35. Polityka jako delibokracja

Przedmiotem zajęć będą wybrane metafory polityki, ich szczegółowa lista będzie modyfikowana w dyskusji z uczestnikami zajęć, stosownie do ich zainteresowań.

Zalecana literatura:

1. Wybrane opracowania z B. Kaczmarek /red./ „Metafory polityki”, Warszawa 2001, „Metafory polityki 2”, Warszawa 2003, „Metafory polityki 3”, Warszawa 2005, „Metafory polityki 4”, Warszawa 2013, niektóre teksty dostępne są na www.teoriapolityki.com, dostęp do spisów treści niektórych tomów
2. G. Lakoff, M. Johnson „Metafory w naszym życiu”, Warszawa 1988
3. A. Bihr „Nowomowa neoliberalna”, Warszawa 2008
4. W. Wesołowski (red.) "Koncepcje polityki", Warszawa 2009
5. P. Łukomski "Metafora pojęciowa jako forma eksperymentu myślowego", [w:] "Politologia i Uniwersytet w refleksji politologicznej" pod red. Bohdana Kaczmarka i Mirosława Karwata, Studia Politologiczne, vol. 46, Warszawa 2017, <http://www.studiapolitologiczne.pl/Numer--2017,7762>
6. F. Pierzchalski "Reprezentacjonizm metaforyzacji w analizach politologicznych", [w:] "Politologia i Uniwersytet w refleksji politologicznej" pod red. Bohdana Kaczmarka i Mirosława Karwata, Studia Politologiczne, vol. 46, Warszawa 2017, <http://www.studiapolitologiczne.pl/Numer--2017,7762>
7. R. Burzyński „Metafory jako narzędzie poznania polityki i oddziaływania politycznego”, praca magisterska, Warszawa 2012, <https://depotuw.ceon.pl/bitstream/handle/item/359/rozprawa%20R.%20Burzyński.pdf>
8. W. Kostecki „Polityka nie istnieje. Metafory, polityka i politologia”, https://mysl.lazarski.pl/fileadmin/user_upload/oficyna/Mysl_EiP_4-2016_18Kostecki.pdf
9. W. Kostecki „Orwell się nie mylił. Metafory, polityka i politologia raz jeszcze”, https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.deksklight-d924e710-e9fd-4d61-bc12-fc83e77b0660/c/147_PDFsam_spoleczenstwo_i_polityka_04_2020_lekki.pdf
10. Rocznik Teorii Polityki, nr 4/2020, https://www.ejournals.eu/resources/additional/Contents_Teoria-Polityki_4-2020.pdf
11. Rocznik Teorii Polityki, nr 2/2018, <https://www.ejournals.eu/TP/2018/Nr-2/>
12. A. Kiklewicz „Teoria metafor pojęciowych: zagadnienia dyskusyjne”, http://pracownicy.uwm.edu.pl/aleksander.kiklewicz/metafory_pojeciowe.pdf
13. M. Gołębiowska „Koncepcje metafory i metaforyzacji a pojęcie – komentarz do stanu badań”, https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/6888/1/Idea_29_2_2017_M_Golebiewska_Koncepcje_metafory_i_metaforyzacji_a_pojecie.pdf
14. Ł. Sułkowski „Metafory, archetypy i paradoksy organizacji”, <https://prawo.uni.wroc.pl/sites/default/files/students-resources/Metafory%2C%20archetypy%20i%20paradoksy%20organizacji.pdf>